

คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) Thai Labour Solidarity Committee (TLSC.)

สำนักงานประสานงาน ๕๐๓/๒๐ ถนนนิคมรถไฟ มักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๕๔-๗๖๘๘ Website: www.unithailand.org

ปัญหาแรงงานกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

6 ปัญหาหลัก + 1 ปัญหาต่อเนื่อง

รายงานจากศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์และแก้ไขปัญหา

ผู้ถูกเลิกจ้างและว่างงาน ของคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอภิปรายเรื่องปัญหาแรงงานกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดย
วิไลวรรณ แซ่เตีย ในวันพุธที่ 17 มิถุนายน 2552 เวลา 10.45 – 12.30 น. ณ โรงแรมมารวย
การ์เด็นท์ เวทีประชุมวิชาการเรื่องการป้องกันควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติครั้งที่ 4: วิฤติเศรษฐกิจกับสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ

จากสถานการณ์การเลิกจ้างที่ปรากฏอย่างต่อเนื่องในรอบปี 2551 อย่างน้อยพบว่า
มีสถานประกอบการปิดกิจการและเลิกจ้างแรงงานอย่างน้อย 597 แห่ง มีแรงงานถูกเลิกจ้างกว่า
50,000 คน จึงทำให้กระทรวงแรงงานคาดการณ์ว่าจำนวนตัวเลขผู้ว่างงานจากวิกฤติครั้งนี้จะสูงถึง
1 ล้าน 5 แสนคน แม้ว่ากระทรวงแรงงานจะมีมาตรการในการรับมือกับวิกฤติผู้ถูกเลิกจ้างและ
ว่างงานหลายประการ แต่ทางคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยและเครือข่ายองค์กรพันธมิตร¹
เห็นร่วมกันว่า มาตรการดังกล่าวเป็นเพียงมาตรการระยะสั้น ไม่ใช่มาตรการที่มีประสิทธิภาพยั่งยืน
ในระยะยาว รวมถึงยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาของผู้ใช้แรงงานได้ครอบคลุมทุกกลุ่มจริง ดัง
สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ และถูกรายงานโดยสื่อมวลชนมาอย่างต่อเนื่องถึงสภาพปัญหา
ดังกล่าว

ฉะนั้นจึงทำให้เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2552 คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยและ
เครือข่ายองค์กรพันธมิตร จึงได้ร่วมกันเปิดศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์และแก้ไขปัญหาผู้ถูกเลิกจ้าง
และว่างงาน โดยเปิดเป็นศูนย์ในระดับชาติและในระดับเขตพื้นที่งานอุตสาหกรรม รวม 20 ศูนย์

¹ รายชื่อสมาชิก 32 องค์กร ประกอบด้วย สหพันธ์แรงงานโลหะแห่งประเทศไทย, สหพันธ์แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
แห่งประเทศไทย, สหพันธ์แรงงานกระดาษและสิ่งพิมพ์แห่งประเทศไทย, สหพันธ์แรงงานธนาคารและการเงินแห่งประเทศไทย,
สหพันธ์แรงงานยานยนต์แห่งประเทศไทย, สหพันธ์แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดัดเย็บเสื้อผ้า, สหพันธ์แรงงานธุรกิจโรงแรม
จังหวัดภูเก็ต, สหพันธ์แรงงานอาหารและเครื่องดื่มแห่งประเทศไทย, สหพันธ์แรงงานปิโตรเลียมเคมีภัณฑ์แห่งประเทศไทย, ศูนย์
ประสานงานกรรมกร, กลุ่มสหภาพแรงงานย่านอ้อมน้อย อ้อมใหญ่, กลุ่มสหภาพแรงงานย่านพระประแดง, กลุ่มสหภาพแรงงาน
อุตสาหกรรมเบอร์ล่า, กลุ่มสหภาพแรงงานภาคตะวันออก, กลุ่มผู้ใช้แรงงานสระบุรีและใกล้เคียง, มูลนิธิพิทักษ์แรงงานไทย,
โครงการรณรงค์เพื่อแรงงานไทย, สมาคมเครือข่ายผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย, มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิ
ด้านเอสดี, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ, สมาคมรวมไทยในฮ่องกง, เครือข่ายแรงงานนอกระบบ, มูลนิธิเพื่อสุขภาพ
และการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์, มูลนิธิไพศาล ธวัชชัยนันท์, มูลนิธิอารมณ พงศ์พงษ์, มูลนิธิเพื่อนหญิง, กลุ่มบูรณาการ
แรงงานสตรี, กลุ่มเพื่อนประชาชน, มูลนิธิเฟดริค เฮเบอร์ทซ์, ศูนย์อเมริกันเพื่อแรงงานนานาชาติ, เครือข่ายปฏิบัติการเพื่อแรงงาน
ข้ามชาติ, ศูนย์ประสานงานเยาวชนเพื่อประชาธิปไตย

ครอบคลุมทั้งแรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบ แรงงานข้ามชาติ และแรงงานหญิง ที่ทำงานอยู่ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์ ให้คำปรึกษา แสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาการถูกละเมิดสิทธิและจัดเก็บข้อมูลด้านต่างๆ ของผู้ถูกละเมิด รวมทั้งผลกระทบจากการถูกละเมิด เพื่อนำเสนอต่อภาครัฐให้รับทราบถึงสถานการณ์ปัญหาที่แท้จริง เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบายต่อไป

จากการเปิดศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ๗ มากกว่า 5 เดือน (20 มกราคม – 31 พฤษภาคม 2552) ทำให้ทางคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยได้รับฟังข้อมูลเกี่ยวกับ **ปัญหาแรงงานกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน พบว่า รูปแบบของปัญหาที่มีผลกระทบต่อผู้ใช้แรงงานในกลุ่มต่าง ๆ มีลักษณะปัญหาแตกต่างกันไปตามสภาพการจ้างงานและเพศสภาพ**

โดยภาพรวมพบว่าแรงงานทั้ง 4 กลุ่ม คือ แรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบ แรงงานข้ามชาติ และแรงงานหญิง ต่างต้องได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจอย่างยากจะหลีกเลี่ยง บางคนถูกลดเวลาทำงาน ลดค่าจ้าง ไม่ได้รับค่าชดเชย นายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

แต่ปัญหาสำคัญที่เด่นชัดกว่า คือ การที่นายจ้างใช้ข้ออ้างจากวิกฤติเศรษฐกิจมาเลิกจ้างผู้ใช้แรงงาน ในส่วนนี้พบมากในกลุ่มแรงงานในระบบ อีกประการหนึ่ง คือ การไม่ได้รับการคุ้มครองจากรัฐ ทั้งการไม่มีสวัสดิการ และการเข้าไม่ถึงการคุ้มครอง ส่วนนี้พบในกลุ่มแรงงานนอกระบบ และแรงงานข้ามชาติ สุดท้ายในฐานะการเป็นเพศหญิง กลับยิ่งต้องมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น หลังจากตกงาน โดยเฉพาะการแบกรับเรื่องค่าใช้จ่ายของบุตรหลานในบ้าน ที่ยังไม่สามารถทำงานได้ เช่น ค่าการศึกษา ค่านมบุตร เป็นต้น

โดยสรุปปัญหาทั้ง 7 เรื่อง ประกอบด้วย

- (1) ผู้ใช้แรงงานในระบบ ถูกละเมิดโอกาสใช้ข้ออ้างเรื่องวิกฤติเศรษฐกิจมาเลิกจ้างผู้ใช้แรงงาน
- (2) ผู้ใช้แรงงานในระบบ ถูกละเมิดไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เช่น การถูกลดเวลาทำงาน ลดค่าจ้าง ไม่ได้รับค่าชดเชย
- (3) ผู้ใช้แรงงานนอกระบบ ไม่ได้รับการคุ้มครองจากรัฐ
- (4) ผู้ใช้แรงงานข้ามชาติ เข้าไม่ถึงการคุ้มครอง
- (5) ผู้ใช้แรงงานหญิง ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายของสมาชิกในบ้านที่ยังไม่สามารถทำงานได้เพิ่มขึ้น
- (6) ผู้ใช้แรงงานทุกกลุ่ม ขาดการรับรู้ข้อมูลส่วนราชการ และเข้าไม่ถึงการช่วยเหลือต่างๆจากรัฐ
- (7) ผู้ใช้แรงงานทุกกลุ่ม ต้องเผชิญกับปัญหาสุขภาพและความไม่ปลอดภัยระหว่างทำงาน

ดังมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นปัญหา ดังนี้

(1) นายจ้างจួយโอกาสใช้ข้ออ้างเรื่องวิกฤติเศรษฐกิจมาเลิกจ้างผู้ใช้แรงงาน

จากการติดตามสถานการณ์การเลิกจ้างของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2552 พบว่า มีสถานประกอบการปิดกิจการจำนวน 314 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้างกว่า 30,023 คน ส่วนใหญ่เป็นกิจการประเภทการผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตยานยนต์ อุปกรณ์ขนส่ง ผลิตเครื่องจักร เครื่องเรือน เพอร์นิเจอร์ และผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ โลหะ ตามลำดับ โดยกระทรวงแรงงานรายงานว่าสาเหตุในการเลิกจ้าง 5 อันดับแรก คือ ประสิทธิภาพขาดทุน ขาดสภาพคล่องทางการเงิน การสั่งซื้อสินค้าลดลง หมดสัญญาหรือยกเลิกสัมปทาน และค่าเงินบาทแข็งตัว

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลดังกล่าวกลับแตกต่างจากข้อมูลของศูนย์ ฯ ที่พบว่า ในกิจการจ้างงานประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และโลหะ สภาพปัญหาหลักมาจากการที่นายจ้างใช้ข้ออ้างปัญหาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเพื่อเลิกจ้างแรงงาน ส่วนใหญ่พบในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก เช่น อีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง) แหลมฉบัง บ่อวิน อมตะซิตี้ สยามอีสเทิร์น

ตัวอย่างที่น่าสนใจ เช่น

บริษัท	ประกอบกิจการ	เลิกจ้าง	ข้อโต้แย้ง
บริษัท เอ็นทีเอ็น แมนูแฟคเจอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	ผลิตเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องทุนแรง	ผู้ใช้งานเหมาะสม ค่าแรง 1,150 คน	มีการเปิดรับสมัครงานใหม่ อยู่โดยตลอด
บริษัท มิตรชุบิชิ มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตรถยนต์	ผู้ใช้งาน ประจำ 1,100 คน	เป็นบริษัทรถยนต์ที่ใหญ่ เป็นอันดับที่ 5 ของญี่ปุ่น และอันดับที่ 13 ของโลก
บริษัท ไทโก อดีพี (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตพลาสติกเป็นแผ่น แท่ง ท่อหรือรูปทรงต่างๆ	ผู้ใช้งานเหมาะสม ค่าแรง 300 คน ผู้ใช้งาน ประจำ 600 คน	มีการขยายธุรกิจเพิ่ม
บริษัท พูจิตส์เจเนอรัล ประเทศไทย จำกัด	ผลิตเครื่องปรับอากาศ	ผู้ใช้งานเหมาะสม ค่าแรง 800 คน	เป็นผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า รายใหญ่ที่สุดของประเทศ ญี่ปุ่น
บริษัท โซนี่ เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เซมิคอนดักเตอร์	ผู้ใช้งานเหมาะสม ค่าแรง 580 คน	เป็นสปอนเซอร์รายการ โทรทัศน์จำนวนมากใน

บริษัท	ประกอบกิจการ	เลิกจ้าง	ข้อโต้แย้ง
			ประเทศไทย รวมทั้งมีการ ออกบู๊ตตามมหาวิทยาลัย ต่างๆ เพื่อรับสมัครงาน หลายตำแหน่งให้กับ นักศึกษาจบใหม่
บริษัท เจนเนอร์วิลด์ มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด	ผลิตรถยนต์	ผู้ใช้แรงงานเหมา ค่าแรง 400 คน ผู้ใช้แรงงาน ประจำ 89 คน รวม 489 คน	เป็นบริษัทผู้ผลิต อุตสาหกรรมยานยนต์ที่ ใหญ่ที่สุดของโลก
บริษัท ทานนท์ แอ็กที จำกัด	ผลิตสายไฟรถยนต์ เพื่อส่งบริษัทรถยนต์ นิสสัน โตโยต้า และฮอนด้า	ผู้ใช้แรงงาน ประจำ 300 คน	นายจ้างมีการสร้างโรงงาน แห่งใหม่
บริษัท เอ็น ที เอ็น นิเด็ค (ประเทศไทย)	ผลิตตั้บลูกปืน เกียร์ และอุปกรณ์ที่ใช้ ขับเคลื่อน	ผู้ใช้แรงงาน ประจำ 68 คน โดยมีคนงานที่ ตั้งครุภ 7 คน และมีคนงานที่อยู่ ระหว่างลาคลอด รวมอยู่ด้วย	บริษัทฯ ได้สั่งซื้อเครื่องจักร มาใหม่ การเลิกจ้างครั้งจะจงเลิก จ้างเฉพาะคณะกรรมการ สหภาพแรงงานและสมาชิก เท่านั้น บริษัทมีนโยบายรับคนงาน เหมาค่าแรงมาทำงานแทน

**(2) นายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เช่น การถูกลดเวลาทำงาน ลดค่าจ้าง
ไม่ได้รับค่าชดเชย**

ปัญหานี้พบมากในแรงงานที่อยู่ในกิจการสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และอื่นๆ ทั่วไป ปัญหาที่สำคัญ คือ นายจ้างปิดกิจการจ้างงาน และไม่จ่ายค่าชดเชยจากการเลิกจ้าง กับนายจ้างได้ย้ายฐานการผลิตไปลงทุนในพื้นที่อื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่า

ตัวอย่างที่น่าสนใจ เช่น

บริษัท	ประกอบกิจการ	สภาพปัญหา
บริษัทกระดาษศรีสยาม จำกัด (มหาชน)	ผลิตกระดาษ	เลิกจ้างแรงงานจำนวน 360 คน โดยโรงงานหยุดการเดินเครื่องจักร ไม่มีการผลิตให้พนักงานเข้าไปนั่งเฉยๆ ตั้งแต่ตุลาคม ปี 2550 โดยนายจ้างอ้างว่าจะจ่ายค่าจ้างให้ 50% ในทุกเดือนจนกว่าจะเปิดกิจการใหม่ แต่ในความเป็นจริงนายจ้างจ่ายค่าแรงให้เพียงเดือนตุลาคม 2550 – ธันวาคม 2551 เท่านั้น
บริษัทแอฟฟาเรล เอ็ฟวินิว จำกัด	ตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ยี่ห้อพูม่า ไนกี้ แอ็ดวานซ์	เลิกจ้างแรงงานจำนวน 200 คน นายจ้างจ่ายค่าจ้างไม่ตรงตามงวดของการจ่าย รวมถึงนายจ้างหักเงินประกันสังคมของลูกจ้างไปแล้วไม่นำส่งสำนักงานประกันสังคม
บริษัทมาร์ค ออคิต เอ็กซ์พอร์ต	กิจการส่งออกกล้วยไม้บรรจุกล้วยไม้ส่งออก	เลิกจ้างแรงงานจำนวน 50 คน บริษัทฯ ไม่จ่ายเงินค่าจ้าง โดยขอเลื่อนการจ่าย อ้างว่ายังไม่มีเงินจ่าย ทำให้ลูกจ้างบางคนเกิดความไม่แน่ใจฐานะทางการเงินของนายจ้าง จึงขอลาออกและขอรับเงินค่าจ้างในวันที่ได้ทำงาน นายจ้างกลับบอกว่าไม่มีเงินจ่ายให้
บริษัทเวิลด์เวิลด์ การ์เม้นท์	ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกชนิด	เลิกจ้างแรงงานจำนวน 41 คน โดยนายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างพนักงาน และค่าขาดหยุดที่บริษัทปิดโรงงานโดยไม่บอกกล่าวล่วงหน้า โดยให้เหตุผลว่าขาดทุน

(3) แรงงานนอกระบบไม่ได้รับการคุ้มครองจากรัฐ

ปัญหาสำคัญของกลุ่มแรงงานนอกระบบไม่ใช้การถูกเลิกจ้าง แต่เป็นเรื่องความไม่รับผิดชอบของภาคธุรกิจในเรื่องสวัสดิการทางสังคม มีการเลือกใช้ระบบการจ้างงานแบบเหมาช่วง (Sub contract) เข้ามาใช้ในการจ้างงาน มีบริษัทมารับจ้างทำงานให้กับโรงงาน ทำให้แรงงานที่อยู่ในระบบการจ้างงานแบบนี้ไม่มีหลักประกันสังคมใด ๆ เลย ทั้งที่รับงานมาจากโรงงานเช่นเดียวกัน ไม่แตกต่างจากการทำงานในโรงงานแม้แต่น้อย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วโรงงานไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบได้ เพราะตนเองก็เป็นนายจ้างเช่นเดียวกัน แต่นายจ้างกลับไปใช้วิธีการหลบเลี่ยงกฎหมายแทน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ตนเองได้มากที่สุด

ปัญหาของแรงงานนอกระบบมีความต่างจากแรงงานในระบบ และแรงงานข้ามชาติในเรื่องการจ้างงาน เนื่องจากไม่สามารถระบุนายจ้างได้ชัดเจน และไม่มีงานจ้างงานที่มีสวัสดิการรองรับ แม้ว่าจะมีผลกระทบจากการปิดกิจการหรือมีคำสั่งซื้อลดน้อยลงก็ตาม

ดังที่พบในตัดเย็บเสื้อผ้า ข้อมูลจากกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า จังหวัดราชบุรี กล่าวคือ กลุ่มฯ รับงานเย็บผ้าไหลจากโรงงานมาทำงานระยะหนึ่ง แต่พอเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ โรงงานก็แจ้งว่าขอหยุดการจ้างเย็บผ้าก่อน เนื่องจากโรงงานมีคำสั่งซื้อน้อยลง ต้องเก็บงานไว้ให้คนงานประจำในโรงงานทำก่อน ทำให้ตอนนี้กลุ่มไม่มีงานทำมา 3 เดือนแล้ว

หรือกรณีในภาคเหนือและภาคใต้ ที่มีแรงงานนอกระบบทำงานอยู่ในภาคเกษตรจำนวนมาก เช่น เป็นเกษตรกร ทำงานในไร่ นา สวน ซึ่งเสี่ยงต่อการใช้สารเคมีโดยไม่รู้ตัว เวลาเกิดอะไรขึ้นมาก็ไม่มีสวัสดิการใดๆเลยรองรับ มีแรงงานหลายคนเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ แต่ก็ไม่ได้รับการเหลียวแล ว่าโรคเกิดจากอะไร มีปัจจัยอะไรเกี่ยวข้องบ้าง เพราะสารเคมีเป็นปัญหาสำคัญของเกษตรกรอย่างยิ่ง

(4) แรงงานข้ามชาติเข้าไม่ถึงการคุ้มครอง

ในส่วนของแรงงานข้ามชาติพบปัญหา ใน 2 ลักษณะ คือ การเลิกจ้าง กับ การร้องเรียนเรื่องการเข้าไม่ถึงการคุ้มครองสิทธิแรงงานพื้นฐาน

การเลิกจ้าง พบว่ามีการเลิกจ้างแรงงานจากประเทศพม่าประมาณ 500 คน จากบริษัทไฮเทคเนติแควร์ จำกัด ซึ่งเป็นโรงงานเย็บเสื้อผ้า ซึ่งบริษัทประกาศเลิกจ้างและปิดกิจการอย่างกะทันหัน ทำให้ถูกจ้างกว่า 500 คน ถูกเลิกจ้างโดยกะทันหัน นอกจากนั้นยังพบในธุรกิจเรือประมงที่จังหวัดสมุทรสาคร มีการเลิกจ้างแรงงานจากพม่าจำนวนมาก

สำหรับในเรื่องการร้องเรียนเรื่องการเข้าไม่ถึงการคุ้มครองสิทธิแรงงานพื้นฐาน พบในเรื่องนายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างหรือจ่ายค่าจ้างช้ากว่าที่ตกลงไว้ , โรงเรียนไม่รับเด็กข้ามชาติเข้าเรียนในโรงเรียนเทศบาล, การออกไปรับรองการเกิดให้กับเด็กที่เป็นบุตรของแรงงานข้ามชาติเข้าและไม่สามารถออกให้ตามที่กฎหมายระบุไว้

(5) แรงงานหญิงต้องแบกรับค่าใช้จ่ายของสมาชิกในบ้าน ที่ยังไม่สามารถทำงานได้เพิ่มขึ้น

จากการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของแรงงานหญิงที่ถูกเลิกจ้างและถูกลดเวลาทำงาน ในพื้นที่อยุธยา นครปฐม ปทุมธานี และชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการเลิกจ้างแรงงานจำนวนมาก โดยเฉพาะในกิจการด้านสิ่งทอ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ พบว่าผลกระทบของแรงงานหญิงที่เดือดร้อนหลังถูกเลิกจ้าง คือ ภาระที่ต้องดูแลสมาชิกที่พึ่งพาตนเอง

ไม่ได้ในครอบครัว ความเดือดร้อนก็จะติดตามมาสูง ทั้งในเรื่องการบริโภคประจำวัน การศึกษาของบุตร และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถ และส่งเงินกลับไปให้พ่อแม่ที่ต่างจังหวัด แนวโน้มแรงงานหญิงกลุ่มนี้จะกลายเป็นแรงงานนอกระบบ และไม่ได้ควบคุมครองทางสังคมใดๆทั้งสิ้น กลายเป็นกลุ่มคนยากจนที่เพิ่มจำนวนสูงขึ้น

(6) แรงงานทุกกลุ่ม ขาดการรับรู้ข้อมูลส่วนราชการ และเข้าไม่ถึงการช่วยเหลือต่างๆจากภาครัฐ

จากการทำงานของศูนย์ฯ ยังพบปัญหาที่ผู้ใช้แรงงานมาร้องเรียน โดยเฉพาะเรื่องการเข้าไม่ถึงการแก้ไขปัญหาที่เป็นนโยบายแก้ปัญหาของกระทรวงแรงงานโดยตรง ไม่ว่าจะเป็น

- ❖ การถูกนายจ้างลดอายุงาน ลดการทำงานล่วงเวลา ไม่จ่ายค่าชดเชย ไม่รับผู้ใช้แรงงานที่เป็นคนไทยเป็นลักษณะขอคำปรึกษาเรื่องกฎหมายคุ้มครองแรงงาน
- ❖ ความต้องการหางานทำ
- ❖ กรณีเงินช่วยเหลือจากรัฐ 2,000 บาท ที่ตกหล่น
- ❖ กรณีประกันสังคมมาตรา 39
- ❖ กรณีนายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบประกันสังคม
- ❖ การไม่สามารถเข้าถึงระบบบริการโรงพยาบาลในสังกัดประกันสังคม
- ❖ การเข้าไม่ถึงระบบประกันสังคม กรณีการว่างงาน

(7) อีก 1 ปัญหายืดเยื้อ: สุขภาพและความไม่ปลอดภัยของคนงานระหว่างทำงาน

นอกจากนั้นยังพบว่าผู้ใช้แรงงานยังต้องเผชิญกับปัญหาอื่น ๆ ที่ดำรงอยู่มาช้านาน ไม่ว่าจะเป็นเกิดวิกฤติเศรษฐกิจหรือไม่ก็ตาม กล่าวคือ ปัญหาเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของคนงานในระหว่างการทำงาน

จากข้อมูลของสภาเครือข่ายกลุ่มผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย รายงานว่า แรงงานที่อยู่ในกิจการจ้างงานไม่ว่าจะกิจการใดก็ตาม เช่น ปีโตรเคมีภัณฑ์, ผลิตรถยนต์, อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า, สิ่งทอตัดเย็บเสื้อผ้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง, ผลิตแก้ว สุขภัณฑ์ เซรามิก, ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้, ผลิตเครื่องมือและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ หรือในกิจการผลิตอาหาร แรงงานสามารถได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานได้ตลอดเวลา จนถึงขั้นพิการหรือเสียชีวิต ไม่ว่าจะเป็น

- ❖ เสียชีวิต เพราะถูกไฟฟ้าช็อตจากเครื่องจักรที่มีกระแสไฟฟ้ารั่ว
- ❖ เครื่องสำอาง ตัดแขนขวาขาด ก่อนถึงข้อศอก
- ❖ เครื่องตัดอลูมิเนียม ตัดหลังมือขวาขาด
- ❖ เครื่องจักรผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ หล่นทับมือ จนมือขาด

- ❖ ถูกเครื่องจักรตีมือ ตีดีใส่
- ❖ ตกเลือดแท้งบุตร เนื่องจากทำงานอยู่ในโรงงานผลิตชิ้นส่วนประเภทยางที่ใช้ประกอบในกระบวนการผลิตรถยนต์ จะต้องทำงานในลักษณะทำงานหนักและงานที่เกร็งอวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการตรวจชิ้นงานและยกงานขึ้นมาดู จนทำให้เลือดออกและแท้งลูกในเวลาต่อมา
- ❖ ภูน้ำตะกั่วในเตาหลอม กระจกใส่ในกระเป๋ากางเกงข้างขวา และไหลลงเท้า ทำให้บริเวณต้นขา และเท้าถูกน้ำตะกั่วไหลผ่านเป็นรูและเนื้อตาย
- ❖ เกิดอุบัติเหตุ ขณะเทสารเคมี ในกระบวนการผลิตแอร์ ทำให้สารเคมีหกราดบนใบหน้า และร่างกาย ในสถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมผลิตประกอบคอมเพรสเซอร์รถยนต์
- ❖ สูญเสียดวงตาข้างขวา เนื่องจากเหล็กกระเด็นเข้าตาเนื่องจากการทำงาน
- ❖ ทูพลภาพซีกซ้ายของร่างกาย เนื่องจากการทำงานยกของหนัก ทำให้กระดูกกดทับเส้นประสาทต้นคอ
- ❖ หมอนรองกระดูกแตกทับกดเส้นประสาท เนื่องจากการทำงาน ยกของหนัก และทำงานในลักษณะท่าทางซ้ำๆ เป็นเวลานานหลายปี

นอกจากนั้นยังพบว่าแรงงานยังต้องเผชิญกับโรคต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการทำงานด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น

- ❖ โรคปอดอักเสบจากฝุ่นฝ้าย ฝุ่นไม้ ฝุ่นใยหิน
- ❖ ตาแดง แสบตาจากการทำงาน
- ❖ โรคสมองฝ่อ เป็นผลมาจากได้รับสารเคมีตัวทำละลาย (เบนซินขาว ทินเนอร์)
- ❖ โรคมะเร็งปอด ได้รับสารเคมีทูลอทีน สารผสมสีย้อมผ้า
- ❖ กล้ามเนื้ออักเสบเรื้อรัง ข้อเข่าเสื่อม เนื่องจากการทำงานในลักษณะท่าทางซ้ำๆ เป็นเวลานานหลายปี
- ❖ โรคมะเร็งเกี่ยวกับการติดเชื้อที่กระแสเลือดที่ได้รับจากสารเคมี (ตะกั่ว และปรอท)
- ❖ โรคเกี่ยวกับการได้ยินเสียงของประสาท เนื่องจากการทำงานต้องเช็คเสียงคลื่นความถี่ของลำโพง
- ❖ โรคผิวหนัง ผด ผื่น คัน ตามมือ และเท้า (จากสารเคมีในบ่อฝังกลบกำจัดขยะของโรงงานอุตสาหกรรม)

จาก 7 ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด จนบัดนี้กระทรวงแรงงาน หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ก็ยังไม่สามารถหาทางจัดการหรือคลี่คลายปัญหาที่แรงงานเผชิญให้ดีขึ้นได้ ปล่อยให้แรงงานต้องเผชิญชะตากรรม และดิ้นรนหาทางเอาตัวรอดด้วยตนเองให้ได้ต่อไปในแต่ละวัน